

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/74/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6917010406
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Babjak
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6917010406.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Babjaka a zo sudcov JUDr. Jána Deáka a Mgr. Jána Bednára, o odvolaní obžalovaného C. E. proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2T/113/2017 z 13.02.2018, na verejnom zasadnutí konanom dňa 28. augusta 2018 jednohlasne takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie obžalovaného C. E. z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný C. E. uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. c) Tr. zák., ktorý spáchal tak, že

od 01.03.2016 až do 13.02.2018 v obci Petrovce, okres Rimavská Sobota, Slovenská republika a všade inde, kde sa zdržiaval si neplnil vôbec svoju vyživovaciu povinnosť, ktorá mu vyplýva z § 62 ods. 3 a nasl. Zákona o rodine číslo 36/2005 Zbierky zákonov, ktorá mu vyplýva zo Zákona číslo 601/2003 Zbierky zákonov o životnom minime a ktorá mu bola uložená rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 6C/81/2009-29 z 27.10.2009, právoplatným a vykonateľným 09.11.2009 a to prispievať výživným na svoje dve maloleté deti F. E., nar. XX.XX.XXXX v H. a D. E., nar. XX.XX.XXXX v H. X., sumou vo výške po 30% zo sumy životného minima na každé nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred, od právoplatnosti tohto rozsudku, do rúk matky detí N. E., nar. XX.XX.XXXX v H. X., trvalým bydliskom U., H. XXX/X okres H. X., čo predstavuje od 01.03.2016 až doposiaľ sumu vo výške 27,13 € mesačne na každé dieťa, ktorú vyživovaciu povinnosť začal za neho plniť Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, odbor sociálnych vecí a rodiny, ktorý úrad vypláca matke detí N. E. náhradné výživné na mal. F. E. a mal. D. E. vo výške po 27,13 € mesačne na každé dieťa, počnúc dňom 01.01.2015 až doposiaľ na základe rozhodnutia č. RS1/OHNAVAŠSD/SOC/201535925 z 19.05.2015, právoplatného a vykonateľného 19.06.2015 aj napriek tomu, že za uvedené obdobie nikde nepracoval, bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na príslušnom ÚPSVaR Rimavská Sobota príležitostne vykonával a v súčasnosti taktiež stále vykonáva aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pri ÚPSVaR Rimavská Sobota, pre obec Petrovce, čím mu vznikol za uvedené obdobie do 13.02.2018 celkový dlh na zameškanom výživnom pre matku detí N. E. vo výške 1.247,98 €, pričom uvedeného konania sa dopustil aj napriek tomu, že bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2T/177/2015 z 27.11.2015, právoplatným a vykonateľným 28.01.2016 pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený podmienený trest odňatia slobody na štyri mesiace so skúšobnou dobou v trvaní jedného roka a povinnosť podľa svojich schopností a možností v skúšobnej dobe uhradiť zameškané výživné matke detí N. E. vo výške 434,08 €, pričom Okresný súd Rimavská Sobota v čase vznesenia obvinenia C. E. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona k 27.04.2017 nerozhodol o jeho osvedčení.

O treste rozhodol okresný súd tak, že

podľa § 207 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. g), l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, 3 Tr. zák., § 39 ods. 1 Tr. zák. odsúdil obžalovaného na trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že okresný súd neakceptoval v plnom rozsahu obhajobu obžalovaného C. E., ktorý namietal spáchanie stíhanej trestnej činnosti najmä preto, že z objektívnych dôvodov nevedel platiť výživné na deti (trpí ťažkými psychickými poruchami, berie lieky, nevie sa zamestnať a pod.).

Prvostupňový súd prihliadol najmä na znalecký posudok znalkyne v odbore psychiatrie MUDr. Zity Shinwariovej, z ktorého vyplývajú skutočnosti, ktoré sú aj na prospech obžalovaného (jedná sa u neho o vleklú adaptačnú poruchu s depresívnou a regresívnou symptomatikou s nepriaznivou astenicko-hypersenzitívnou štruktúrou osobnosti), ale aj v jeho neprospech (obžalovaný má nastavenú liečbu dlhodobu na jeho chorobu, medikamentnú, keď lieky neberie, môže dôjsť k zhoršeniu jeho zdravotného stavu).

S poukazom aj na zhodné vyjadrenia obžalovaného a matky maloletých detí N. E. v tom, že obžalovaný skutočne neplní požadované výživné, mal okresný súd za to, že v období najmenej 3 mesiacov v období 2 rokov neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného, pričom tento čin spáchal, hoci bol v predchádzajúcich 24 mesiacoch za takýto čin odsúdený (k trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu v konaní Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2T/177/2015).

Pri ukladaní a výmere trestu u obžalovaného prevažovali poľahčujúce okolnosti (priznal sa k spáchaniu trestného činu a tento spáchal v dôsledku núdze, ktorú si sám nespôsobil, resp. bol už za trestný čin odsúdený). Nakoľko však obžalovaný spáchal teraz prejednávajú trestnú činnosť v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, prichádzal u neho do úvahy len nepodmienečný trest odňatia slobody. Keďže však mal okresný súd za to, že uloženie trestu v rámci aplikovanej trestnej sadzby (s dolnou hranicou trestu odňatia slobody 1 rok) by bolo pre obžalovaného neprimerane prísne, vzhľadom na okolnosti prípadu, ako aj pomery obžalovaného (vážne zdravotné postihnutie a skromné sociálne pomery), uložil mu trest odňatia slobody pod dolnú hranicu aplikovanej trestnej sadzby, to znamená vo výmere 6 mesiacov nepodmienečne.

Keďže obžalovaný doposiaľ nevykonával nepodmienečný trest odňatia slobody, bol pre výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia (§ 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák.).

V zákonnej lehote podal proti tomuto rozsudku odvolanie obžalovaný C. E., ktoré prostredníctvom svojej obhajkyne aj písomne odôvodnil a navrhol, aby bol napadnutý rozsudok zrušený a vec vrátená okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie, eventuálne, v prípade akceptovania viny obžalovaného v zmysle obžaloby, aby mu bol uložený trest povinnej práce a nie nepodmienečný trest odňatia slobody.

Obhajoba argumentovala najmä tým, že: z dokazovania vyplynuli závažné skutočnosti, týkajúce sa zdravotného stavu obžalovaného, ako aj jeho sociálnych pomerov; obžalovaný trpí od roku 2008 ťažkými psychickými poruchami a musí užívať lieky (zdravotný stav je kolísavý, býva aj hospitalizovaný, má problémy postarať sa sám o seba a pod.); obžalovaný poberal len dávky v hmotnej núdzi alebo nemal žiadny príjem (sám bol finančne odkázaný na pomoc svojho otca, ktorý je onkologickým pacientom, odkázaný na starostlivosť obžalovaného); obžalovaný nemal príjem, ktorý by mu umožňoval platiť mesačne na obe deti sumu 54,26 Eur; vo veci bolo potrebné riešiť ako predbežnú otázku, v akej výške mal obžalovaný podľa svojich schopností a možností platiť výživné a či neplatenie výživného zakladá trestnú zodpovednosť obžalovaného; podľa znaleckého posudku z odboru psychiatrie na jeseň 2016 a začiatkom leta 2017 bola schopnosť obžalovaného ovládať konanie a rozpoznať jeho protiprávnosť podstatne znížená až vymiznutá; obhajoba navrhla doplniť znalecké dokazovanie v odbore psychiatrie, za účelom náležitého posúdenia zdravotného stavu obžalovaného v rozhodnom čase, čo však okresný

súd zamietol; vo veci absentuje subjektívna stránka trestného činu - zavinenie z nedbanlivosti, s poukazom na vykonané dôkazy.

Na základe podaného odvolania preskúmal krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce. Po takomto prieskume dospel však k právnomu názoru, že odvolanie obžalovaného C. E. nie je dôvodné a toto treba zamietnuť podľa § 319 Tr. por.

Ohľadne tvrdeného porušovania práv zo strany obžalovaného treba uviesť, že v tejto veci boli konané 4 hlavné pojednávania (viď č. I. 55 - 56, 64 - 65, 67 a 78 - 79).

Treba poznamenať, že zo znaleckého posudku MUDr. Zity Shinwariovej v odbore psychiatrie vyplýva nielen vážne zdravotné postihnutie obžalovaného, ale aj opakované zistenia, že na tomto sa podieľa svojim nesprávnym konaním aj samotný obžalovaný (bol nastavený na lieky, kým ich bral, bolo celkom dobre, potom ich posledný rok vynechal; pacient nechodí riadne na psychiatrické kontroly, ani neužíva dostatočné dávky psychiatrických liekov; bol privezený k hospitalizácii po svojoľnom vynechaní psychiatrickej medicíny a pod.).

Vo vyjadrení zo 14.06.2017 primára psychiatrického oddelenia Nemocnice v Rimavskej Sobotě MUDr. Petra Korcsoga (adresovaného príslušnému policajnému orgánu) je uvedené: „K Vašej žiadosti o podanie správy zo dňa 08.06.2017 pod číslom: ČVS: ORP-194/1-VYS-RS-2017 Vám oznamujeme, že C. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, okres H. X. je od 02.06.2017 hospitalizovaný na našom psychiatrickom oddelení pre duševnú poruchu, pri ktorej nie sú narušené rozpoznávacíe a ovládacie schopnosti. Menovaný zanedbáva ambulantnú psychiatrickú liečbu, nechodí na ambulantné kontroly, neužíva lieky“.

S poukazom aj na tieto skutočnosti treba konštatovať, že nie je potrebné dopĺňať znalecké dokazovanie v odbore psychiatrie (ako sa toho domáhala obhajoba), pretože na nepriaznivom zdravotnom stave (ktorý obžalovaného nezbavuje trestnej zodpovednosti za stíhanú trestnú činnosť) sa podieľal aj sám obžalovaný.

Okresný súd preto postupoval správne, keď ho uznal vinným z už citovaného prečinu zanedbávania povinnej výživy, pričom skutočnosť vážneho narušenia jeho zdravotného stavu zohľadnil pri ukladaní trestu, ktorý mu bol uložený, hoci nepodmienečný, avšak pod dolnú hranicu aplikovanej trestnej sadzby.

Obžalovaný si mal uvedomiť, že už v konaní Okresného súdu Rimavská Sobotá sp. zn. 2T/177/2015 bol za obdobnú trestnú činnosť postihnutý trestom odňatia slobody s podmienečným odkladom jeho výkonu (a s povinnosťou zaplatiť dlžné výživné), toto však nerešpektoval a ďalej sa dopúšťal trestnej činnosti, teraz trestne stíhanej.

Za týchto okolností je nutné pôsobiť na obžalovaného prísnejšou trestnou sankciou, to znamená nepodmienečným trestom odňatia slobody, aby si uvedomil svoju vyživovaciu povinnosť k svojim vlastným deťom (ktoré nemôžu za rozvrátené vzťahy medzi rodičmi) a aby sa v budúcnosti vyvaroval obdobného konania.

Z vyššie uvedených dôvodov bol preto napadnutý rozsudok okresného súdu považovaný za správny a zákonu zodpovedajúci, odvolanie obžalovaného za nedôvodné a ako také bolo preto zamietnuté podľa § 319 Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.